

**Bł. ks. Jerzy Popiełuszko – męczennik za wiarę –
świadcstwem w katechezie**

Streszczenie

Sługa Boży bł. ks. Jerzy Popiełuszko jest męczennikiem nie tylko za wiarę, ale również za uniwersalne, ponadczasowe wartości, które z niej wypływają, takie jak: prawda, miłość, godność człowieka, wolność, sprawiedliwość. To właśnie te wartości stanowią metodę chrześcijańskiego zmagania ze złem i stanowiły sposób ks. Jerzego na przemianę człowieka i świata. Zasady, jakie głosił i jakimi żył ten niezłomny kapłan są wciąż aktualne. Z tego względu jest on wspaniałym wzorem dla młodzieży, który może inspirować ich do działania w zgodzie z własnym sumieniem, niezależnie od okoliczności.

Słowa klucze: Jerzy Popiełuszko, męczennik, „zło dobrem zwyciężaj”, świadectwo, katecheza, „Solidarność”

Ks. dr hab. Stanisław Łabendowicz, prof. KUL – Instytut Nauk Teologicznych KUL, Wydział Teologii, sekcja Teologii Pastoralnej i Katechetyki Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II w Lublinie. ORCID: 0000-0003-1695-2324

ks. Stanisław Łabendowicz

Wspólnota pomaga doświadczać radości z bycia w Kościele

Community helps to experience the joy of being in the Church

Summary

A person develops in a family community, and then in a friendly, school and social community. In all stages of their growth, the community is a place where they learn to love and consciously live their life, finding its meaning and purpose. It also plays an important role in supporting them in situations of crisis. A special community for Christians is the Church community, that is, a group of people who gather around a common faith, values and Christian traditions, usually within a given parish or local community of the faithful. It is based on spiritual and social relationships that unite its members, based on: faith in the Triune God, perseverance in the teaching of the Magisterium of the Church, common prayer, proclamation of the Good News, administration of the sacraments and mutual care and assistance. Christians are followers of Christ, the victor over death. God who always fulfills his promises. His presence among the followers and his love for all creation should constantly rejoice the heart of a Christian. In turn, this joy, which is a fruit of the Holy Spirit (cf. Gal 5:22), should translate into a desire to engage in activities for the benefit of the Church community and the good of its members, which will consequently significantly strengthen the bonds between them.

Key words: community, parish, church, joy, charity

„Dobro i radość są najlepszą drogą do świętości”.
/św. Filip Neri/

Człowiek jest istotą społeczną. Z tego względu „potrzebuje życia społecznego. Nie jest ono dla niej czymś dodanym, lecz jest wymaganiem jej natury. Przez wymianę z innymi, wzajemną służbę i dialog z braćmi człowiek rozwija swoje możliwości; w ten sposób odpowiada na swoje powołanie”¹. Wspólnota jest miejscem wzrostu człowieka, gdzie uczy się miłować i świadomie przeżywać swoje życie, odnajdując jego sens i cel². Pełni ona również ważną rolę we wspieraniu go w kryzysowych dla niego sytuacjach. Do podstawowych wspólnot, w których żyje człowiek należą: rodzina, społeczeństwo, szkoła, zakład, grupy rówieśnicze czy też różnego rodzaju zrzeszenia, kluby czy stowarzyszenia.

Szczególną wspólnotą dla chrześcijan jest wspólnota Kościoła (*koinonia*), czyli grupa ludzi, którzy gromadzą się wokół wspólnej wiary, wartości i tradycji chrześcijańskich, zazwyczaj w obrębie danej parafii lub lokalnej wspólnoty wiernych. Opiera się ona na relacjach duchowych i społecznych, które łączą jej członków, bazując na: wierze w Boga Trójjedynego, trwaniu w nauczaniu Magisterium Kościoła, wspólnej modlitwie, głoszeniu Dobrej Nowiny (*kerygma-martyria*), sprawowaniu sakramentów (*leitugia*) oraz wzajemnej trosce i pomocy (*diakonia*)³. Jej jedność i rozwój wymaga zaangażowania się w jej życie i misję wszystkich jej członków zarówno duchowieństwa, osób konsekrowanych, jak i wiernych świeckich oraz „domaga się otwarcia na słowo Boże i głos Ducha Świętego, jak również wzajemnego słuchania, uniżenia, braterstwa i wsparcia”⁴. Obecność Boga wśród Jego wyznawców i Jego miłość wobec całego stworzenia winny nieustannie radować serce chrześcijanina⁵. Z kolei radość ta, będąca owocem Ducha Świętego (por. Ga 5,22)⁶, powinna przełożyć się na chęć zaangażowania się wiernego w działania na rzecz wspólnoty Kościoła oraz dobra jej członków, które w konsekwencji znacząco wpłyną na umocnienie między nimi więzi.

1. Wpływ wspólnoty Kościoła na uczestnictwo członków w jej życiu i misji

Jak stwierdza Międzynarodowa Komisja Teologiczna, duchowość jedności wspólnoty Kościoła (*communio*) to „paschalne przejście od «ja» rozumianego indywidualistycznie do «my» kościelnego, gdzie każde «ja» przyodziane w Chrystusa (por. Ga 2,20) żyje i kroczy z braćmi i siostrami jako podmiot odpowiedzialny i czynny w jedynej misji Ludu Bożego”⁷. W podobnym tonie wypowiedział się św. Jan Paweł II, który pisał, iż: „Duchowość komunii to przede wszystkim spojrzenie utkwione w tajemnicę Trójcy Świętej, która zamieszkuje w nas, (...) to także zdolność odczuwania więzi z bratem w wierze dzięki głębokiej

¹ *Katechizm Kościoła Katolickiego*, 1879; por. Sobór Watykański II, *Gaudium et spes*, 25.

² Por. Młodzież Dekanatu Kraków Borek Fałęcki Archidiecezji Krakowskiej (oprac.), *Wspólnota – jakie powinna mieć znaczenie?*, <https://misericors.org/log-in-love-2018-wspolnota-jakie-powinna-miec-znaczenie/>, dostęp online: 14.10.2024.

³ Por. Dz 2,42-47; Benedykt XVI, *Deus caritas est* [dalej: DCE], 25; A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego w drodze, otwarta i służebna. Współuczestnictwo w Chrystusie: dar i zadanie*, w: „Uczestniczyć we wspólnocie Kościoła». Program duszpasterski Kościoła w Polsce na rok 2023/2024”. Zeszyt teologicznopastoralny, Komisja Duszpasterstwa Konferencji Episkopatu Polski, Opole 2023, s. 27, 39.

⁴ A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego...*, dz. cyt., s. 34.

⁵ Por. M. Świtalska, *Chrześcijańska radość we współczesnym świecie*, „Studia Elckie”, 21(2019), nr 4, s. 508.

⁶ Por. Ga 5,22; Dz 13,52; M. Ostrowski, *Kościół wspólnotą radości i niosącą radość*, „Warszawskie Studia Pastoralne”, 3(2006), s. 199.

⁷ Międzynarodowa Komisja Teologiczna [dalej: MKT], *Synodalność w życiu i misji Kościoła*, 107; por. A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego...*, dz. cyt., s. 38.

jedności mistycznego Ciała, (...) to także zdolność dostrzegania w drugim człowieku przede wszystkim tego, co jest w nim pozytywne, a co należy przyjąć i cenić jako dar Boży. (...) to wreszcie umiejętność «czynienia miejsca» bratu, wzajemnego «noszenia brzemion» (por. Ga 6,2) i odrzucenia pokus egoizmu⁸. We wspólnocie Kościoła człowiek w sposób najpełniejszy doświadcza Boga. Prawdę tę potwierdza papież Franciszek, który zauważa, iż Jezus po swoim zmartwychwstaniu pokazał Tomaszowi swoje rany „w sposób zwyczajny, przychodząc wobec wszystkich, we wspólnocie. Jakby chciał mu powiedzieć: Jeśli chcesz mnie spotkać, nie szukaj daleko, pozostaj we wspólnocie, z innymi... To tam, we wspólnocie, odkryjesz moje oblicze, dzieląc z braćmi chwile zwątpienia i lęku, trzymając się ich jeszcze mocniej”⁹. W innym miejscu wskazuje on, że Kościół jest „wspólnotą życia, skonstruowaną z wielorakich kamieni, wszystkich różnych, które tworzą jeden budynek charakteryzujący się braterstwem i jednością”¹⁰. Wspólnota Kościoła, odgrywając kluczową rolę w duchowym wzroście i wsparciu swoich członków, jest przestrzenią, w której wierni mogą wzajemnie się ubogacać, wspierać i rozwijać swoją wiarę. Daje ona możliwość regularnego uczestnictwa w modlitwie i sakramentach (por. Dz 2,42), które są fundamentem życia chrześcijańskiego, gdyż umacniają duchową więź z Bogiem i Kościołem. Wspólne świętowanie uroczystości potęguje poczucie przynależności do wspólnoty i wzmacnia wiarę w Trójjedyne Boga, poprzez regularne spotkanie się na nabożeństwach i w czasie świąt religijnych, zwłaszcza na wspólnie celebrowanej Eucharystii¹¹. Papież Franciszek stwierdza, że: „Bóg w Chrystusie zbawia nie tylko pojedyncze osoby, ale również uzdrawia międzyludzkie stosunki społeczne”¹². Z tego względu wspólnota Kościoła, tworząc poczucie przynależności do większej grupy wiernych, daje swoim członkom bezpieczeństwo i nadzieję. Uczucie bycia częścią czegoś większego pomaga w rozwoju duchowym i daje poczucie, że nie jesteśmy sami na drodze wiary. Wspólnota Kościoła, opierając się na przykazaniu miłości Boga i bliźniego, oferuje wiernym wsparcie emocjonalne, duchowe i czasami materialne, zwłaszcza w sytuacjach kryzysowych (por. Dz 2,45). Wierni mogą dzielić się swoimi problemami, szukać pociechy w trudnych chwilach, a także inspirować się nawzajem do życia zgodnego z wiarą chrześcijańską. Ta wzajemna pomoc sprawia, że łatwiej przechodzić przez trudności duchowe i życiowe. Najbardziej „namacalną” formą pomocy bliźniemu są dzieła miłosierdzia przejawiające się w działalności charytatywnej¹³. Zaangażowanie się w pomoc innym zarówno wewnątrz wspólnoty, jak i na zewnątrz, stanowi istotny element duchowego wzrostu człowieka. Działalność charytatywna czy wolontariat uczą pokory, miłości bliźniego i oddania w służbie Bogu. Wspólnota Kościoła winna stawać się wzorem życia prawdziwie chrześcijańskiego poprzez dostarczanie właściwych przykładów, zwłaszcza życia świętych i błogosławionych, a także przez doświadczenia innych wiernych. Obserwowanie, jak inni radzą sobie z wyzwaniami, podejmują decyzje zgodne z wiarą i pielęgnują swoją relację z Bogiem, może być inspirujące i motywujące dla poszczególnych członków. Wspólnota Kościoła zapewnia swoim członkom również formację duchową i edukację teologiczną. Przyczyniają się do tego, organizowane przez nią różne formy kształcenia religijnego, m.in.: katechezy, rekolekcje, warsztaty

⁸ Por. Jan Paweł II, *Novo millennio ineunte* [dalej: NMI], 43; por. A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego...*, dz. cyt., s. 38.

⁹ Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Regina Caeli”*, Watykan, 16 kwietnia 2023 r.

¹⁰ Tenże, *Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Anioł Pański”*, Watykan, 27 sierpnia 2017 r.

¹¹ Por. M. Ostrowski, *Kościół wspólnotą radości i niosącą radość...*, dz. cyt., s. 204.

¹² Franciszek, *Evangelii gaudium*, 178; por. Papieska Rada „Iustitia et Pax”, *Kompendium nauki społecznej Kościoła*, 52.

¹³ Por. M. Ostrowski, *Kościół wspólnotą radości i niosącą radość...*, dz. cyt., s. 200.

czy kursy. Dzięki temu wierni mają szansę pogłębiać swoją wiedzę na temat Pisma Świętego, nauczania Kościoła i zasad moralnych, co prowadzi do dojrzewania duchowego, które przekłada się na chęć zaangażowania się w życie i misję Kościoła. W związku z tym życie we wspólnocie chroni przed duchową samotnością i oddzieleniem od Kościoła. Przynależność do wspólnoty zachęca do aktywnego uczestnictwa w życiu religijnym, co pomaga w walce z duchowym wypaleniem i pokusą rezygnacji z wiary. Ponadto nakaz misyjny Chrystusa (zob. Mt 18,19a) zobowiązuje członków Kościoła nie tylko do utrzymania więzi wewnętrznych, ale także wychodzenia „do świata”, dzielenia się wiarą z innymi, poprzez głoszenie Dobrej Nowiny, będącej „zaproszeniem do radości oraz doświadczeniem prawdziwej i głębokiej radości”¹⁴, a przede wszystkim świadectwem życia prawdziwie chrześcijańskiego, przejawiającego się w miłości Boga i bliźniego. Można więc stwierdzić, że wspólnota Kościoła pełni rolę zarówno nauczyciela, przewodnika, jak i towarzysza na drodze duchowego wzrostu, pomagając wiernym pogłębiać relację z Bogiem oraz wspierać się wzajemnie w życiowych trudnościach.

Szczególną wartością dla chrześcijanina we wspólnocie Kościoła jest odnalezienie w niej własnego miejsca i zadania, które jawi się jako wyjątkowa droga, prowadząca do głębszego zrozumienia siebie, swojej wiary oraz relacji z innymi. Jest to czas refleksji, zaangażowania i duchowego dojrzewania. Zaangażowanie we wspólnotę może być związane z konkretną służbą lub rolą, która najlepiej odpowiada darom i powołaniu konkretnego wiernego. Najważniejszym aspektem na tej drodze jest zrozumienie, że miejsce chrześcijanina w Kościele zaczyna się od osobistej relacji z Bogiem, „a związku z tym życia w stanie łaski uświęcającej, osobistego nawrócenia i pokuty w znaczeniu rugowania tego wszystkiego, co nas oddziela od Niego”¹⁵. Potwierdza tę prawdę papież Benedykt XVI, który pisze w swojej encyklice *Deus caritas est*: „U początku bycia chrześcijaninem nie ma decyzji etycznej czy jakiejś wielkiej idei, [lecz] spotkanie z wydarzeniem, z Osobą, która nadaje życiu nową perspektywę, a tym samym decydujące ukie-runkowanie”¹⁶. Poprzez głębsze poznanie Chrystusa i Jego miłości może odkryć, kim jest jako osoba wierząca i jak może najlepiej służyć innym, zarówno w życiu doczesnym, jak i na rzecz ich zbawienia. Wszyscy chrześcijanie powołanie są do jednego celu – świętości¹⁷. Różne są drogi wypełniania tego powołania: małżeństwo i rodzina, kapłaństwo, życie zakonne lub życie samotne. Poza tym głównym przeznaczeniem, każdy człowiek otrzymał od Boga powołanie „szczegółowe”, właściwe dla danej osoby. Dla jednych może to być powołanie do działalności charytatywnej, dla innych do życia w rodzinie, służby duszpasterskiej, modlitwy i adoracji czy pracy z młodzieżą lub starszymi. Każde z tych powołań jest tak samo ważne i w równym stopniu przyczynia się do chwały Boga i pożytku bliźnim. Z tego względu ważne jest rozeznanie swojego powołania oraz odnalezienie miejsca we wspólnocie Kościoła, w którym można praktycznie realizować swoje talenty. Bardzo często ułatwia to wiernemu angażowanie się w różne działania i obserwowanie, co przynosi mu radość i w czym się sprawdza. Warto mieć jednak na uwadze, iż odkrycie własnego miejsca we wspólnocie to często proces, który wymaga czasu i otwartości. Czasami Bóg prowadzi człowieka przez różne etapy życia, aby przygotować go do większych zadań. Ważne przy tym, aby pozostawać stale otwartym i elastycznym oraz wsłuchanym w głos Stwórcy.

¹⁴ Jan Paweł II, „*Źródło prawdziwej radości*”. Katecheza wygłoszona w czasie audyencji generalnej, Watykan, 19 czerwca 1991 r.

¹⁵ A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego...*, dz. cyt., s. 37.

¹⁶ DCE 1; por. A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego...*, dz. cyt., s. 37.

¹⁷ Por. A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego...*, dz. cyt., s. 29.

Proces ten może przynieść głębokie duchowe owoce i pomóc w odnalezieniu sensu oraz spełnienia. Kluczem do odkrycia swojego miejsca i zadania we wspólnocie Kościoła jest modlitwa. Zapraszanie Boga do tej drogi pomaga wsłuchać się w Jego plan dla konkretnej osoby. Niezwykle ważne jest również poznanie danej wspólnoty, jej członków czy podejmowanych przez nią działań, które dokonuje się na drodze nie tylko obserwacji, ale również (a może przede wszystkim) dialogu. Warto pamiętać, iż wspólnota to nie tylko działania, ale przede wszystkim relacje. Budowanie więzi z innymi członkami wspólnoty pomoże wiernemu lepiej zrozumieć, jak może wnieść w nią coś wartościowego. Relacje oparte na wzajemnym zrozumieniu i wsparciu tworzą poczucie przynależności. W odnalezieniu swojego miejsca i zadania we wspólnocie pomaga również odkrycie własnych charyzmatów, darów i talentów, którymi obdarzył wiernego Stwórca i które możemy wykorzystać dla dobra bliźnich. Najlepszym jednak sposobem w tym względzie jest – na zasadzie „prób i błędów” – próbowanie różnych form zaangażowania w życie i misję Kościoła. Odnalezienie własnego miejsca i zadania we wspólnocie, a poprzez to praca na rzecz jej rozwoju i umocnienia, daje wiernemu poczucie spełnienia i radości.

2. Doświadczanie radości we wspólnocie Kościoła

Ojciec Święty Benedykt XVI głosi, że „dążenie do radości jest wypisane w ludzkim wnętrzu. Bardziej niż natychmiastowych i przelotnych satysfakcji nasze serce poszukuje głębokiej radości, pełnej i trwałej, która mogłaby nadać «smak» naszemu życiu. Odnosi się to zwłaszcza do was, bo młodość jest okresem nieustannego odkrywania życia, świata, innych i samych siebie. Jest to czas otwarcia się ku przyszłości i wielkiego pragnienia szczęścia, przyjaźni, dzielenia się i prawdy, czas, w którym kierują nami wielkie ideały i snujemy wielkie plany”¹⁸. Radość stanowi więc centralny element chrześcijańskiego doświadczenia¹⁹. Z kolei powołaniem Kościoła jest tę radość prawdziwą i trwałą nieść światu²⁰. W nim chrześcijanin może doświadczyć wielu momentów, które przynoszą radość i głęboki pokój. Te chwile często związane są z duchowymi przeżyciami, wspólnotą, sakramentami oraz chwilami łaski, które otwierają serca na Boga i innych ludzi. Jednym z najbardziej radosnych doświadczeń w życiu chrześcijanina jest udział we Mszy Świętej, a szczególnie moment przyjęcia Komunii Świętej. Jest to moment spotkania z żywym Chrystusem, który daje pokarm dla duszy i napełnia serce pokojem. Radość zjednoczenia z Bogiem w tym sakramencie jest duchową siłą i źródłem nadziei. W momentach przeżywania pozostałych sakramentów również często pojawia się radość. Każdy sakrament to wyjątkowa okazja do świętowania łaski Bożej i radości, która płynie z obecności Boga w życiu człowieka. Powodem radości chrześcijanina jest również członkostwo we wspólnocie i zaangażowanie na jej rzecz. Obchody uroczystości liturgicznych i świąt oraz uczestniczenie w ich liturgii, wspólna wieczerza wigilijna, dzielenie się opłatkiem, śpiew kolęd, śniadanie wielkanocne, dzielenie się jajkiem i inne tradycje katolickie to momenty pełne duchowej i wspólnotowej radości. Elementem wprowadzającym atmosferę radości i uwielbienia w Kościele, zwłaszcza podczas uroczystych celebracji, są także liturgiczna muzyka i liturgiczny śpiew. Chóry, organy czy inne instrumenty mogą poruszyć serce i wywołać radość z uczestnictwa w liturgii. Ponadto momentami, w których wierny może doświadczyć radości z przebywania we wspólnocie są wspólne modlitwy, rekolekcje,

¹⁸ Benedykt XVI, „*Radujcie się zawsze w Panu!*” (Flp 4,4)”. *Orędzie na XXVII Światowy Dzień Młodzieży*, Watykan, 15 marca 2012 r.

¹⁹ Tamże.

²⁰ Por. tamże.

pielgrzymki, spotkania grup modlitewnych czy święta parafialne. Te wydarzenia zbliżają ludzi do siebie i tworzą atmosferę miłości, wsparcia i duchowego zjednoczenia²¹. Radość można przeżywać nie tylko w czasie wspólnych nabożeństw, ale może przyjść ona także w czasie osobistej modlitwy, kiedy doświadczamy bliskości Boga, pocieszenia i odpowiedzi na nasze wołania. Modlitwa w ciszy, adoracja Najświętszego Sakramentu czy lektura Pisma Świętego mogą przynosić wewnętrzną radość i ukojenie. Chrześcijańska radość to także konsekwencja możliwości pomocy bliźnim, zwłaszcza tym najbardziej potrzebującym. Zaangażowanie w wolontariat czy działalność charytatywną przynosi głęboką radość, bo pozwala dzielić się miłością i dobrocią z innymi. Często poprzez udzielanie pomocy innym człowiek doświadcza radości wynikającej z dawania i dzielenia się swoim czasem, zasobami i sercem. Ogromną radość i wdzięczność przynoszą chrześcijaninowi chwile, w których dostrzega Boże działanie w swoim życiu, zwłaszcza zsyłane na niego błogosławieństwo, łaski i dary. Może to być m.in. moment, w którym doświadcza odpowiedzi na modlitwę, wewnętrznego pokoju w trudnych momentach lub nowego zrozumienia swojego powołania.

Ogromny wpływ na radość chrześcijanina, wynikającą z poczucia przynależności do wspólnoty Kościoła, ma wspólne oddawanie czci Bogu poprzez modlitwy i adoracje Najświętszego Sakramentu. Te duchowe praktyki wzmacniają więzi między wiernymi, pomagają w pogłębianiu relacji z Bogiem i tworzą silne poczucie jedności wśród uczestników. Wspólna modlitwa, zwłaszcza podczas liturgii, różańca, czy spotkań grup modlitewnych, tworzy atmosferę jedności i wspólnego przeżywania wiary. Wierni doświadczają w ten sposób tego, że są częścią większej całości, zjednoczonej w Chrystusie. Wspólna adoracja Najświętszego Sakramentu jest szczególnie mocnym doświadczeniem Bożej obecności. W ciszy adoracji wierni jednoczą się wokół Chrystusa i mogą wspólnie przeżywać Jego obecność w sakramencie (por. Mt 18,20). To wspólne doświadczenie Bożej miłości i obecności umacnia poczucie przynależności do Kościoła i wspólnoty wiary. Adoracja to dla wielu wiernych także czas głębokiego uzdrowienia duchowego. To w ciszy adoracji mogą oddawać Bogu swoje troski i lęki, a także doświadczyć Jego uzdrawiającej obecności. Przeżywanie tego momentu we wspólnocie daje poczucie, że stanowią część ciała Chrystusa, a ich wiara i nadzieja są dzielone z innymi. Dzięki temu wierni zbliżają się do siebie nie tylko fizycznie, ale przede wszystkim duchowo. Przez wspólne przeżywanie tych głęboko duchowych momentów rozwija się poczucie wzajemnego wsparcia i zrozumienia. Ludzie modlący się razem często stają się dla siebie duchowym oparciem, co wzmacnia ich więzi jako wspólnoty. Wspólne modlitwy dają również przestrzeń do dzielenia się swoimi intencjami, radościami i troskami. Gdy wierni modlą się za siebie nawzajem, wzrasta ich poczucie troski o innych członków wspólnoty. Ta wzajemna wymiana duchowego wsparcia pogłębia poczucie przynależności i zaangażowania w życie wspólnoty. To z kolei pozwala członkom wspólnoty postrzegać ją jako duchową rodzinę, dom i szkołę miłości²².

To uczucie wspólnotowości przekłada się na głębsze poczucie odpowiedzialności za innych wiernych, pragnienie wspierania wspólnoty, angażowania się w nią i troski o jej rozwój. To wszystko wpływa na silniejszą więź z Kościołem jako całością. Wierni doświadczają, że nie są sami w swojej drodze do Boga, ale są częścią wspólnej wędrówki. Wspólna modlitwa może również dawać poczucie bezpieczeństwa i pokoju, co dodatkowo wzmacnia poczucie przynależności do wspólnoty. W obliczu trudności życiowych, modlitwa we wspólnocie przypomina, że jej członkowie mogą liczyć nie tylko na Boga, ale także

²¹ Por. M. Ostrowski, *Kościół wspólnotą radości i niosącą radość...*, dz. cyt., s. 204-205.

²² Por. NMI 43; por. A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego...*, dz. cyt., s. 38.

na innych wiernych, którzy razem z nimi modlą się o pokój i pomoc w trudnych chwilach. Wspólne modlitwy i adoracja wzmacniają więzi między wiernymi, budując głębsze poczucie przynależności do wspólnoty Kościoła. Są one przestrzeniami, w której chrześcijanie mogą spotkać się z Bogiem i sobą nawzajem, wspólnie przeżywając duchowe momenty, które prowadzą do jedności, miłości, wzajemnego wsparcia oraz prawdziwej radości.

3. Działalność charytatywna i służba na rzecz wspólnoty

Słusznie stwierdza papież Franciszek, iż „nie trzeba być bogatym, żeby czynić dobro”²³. Powołanie człowieka do przeżywania komunii „urzeczywistnia się przez bezinteresowny dar z siebie w zjednoczeniu z Bogiem i w jedności z braćmi i siostrami w Chrystusie”²⁴. Jednym ze sposobów dawania siebie innym, a poprzez to wypełniania przykazania miłości wzajemnej (por. J 15, 12-17), jest służba na rzecz bliźnich, realizująca się, m.in. poprzez działalność charytatywną (*caritas*)²⁵. Aktywność ta jest zawsze aktualna i potrzebna, gdyż – jak stwierdza Ojciec Święty Benedykt XVI: „Miłość – *caritas* – zawsze będzie konieczna, również w najbardziej sprawiedliwej społeczności. Nie ma takiego sprawiedliwego porządku państwowego, który mógłby sprawić, że posługa miłości byłaby zbędna” (DCE 28).

Wolontariat i działalność charytatywna najczęściej odbywają się we wspólnocie. Radość wiernego płynąca z jego zaangażowania na rzecz bliźnich jest głęboko zakorzeniona w doświadczeniu dawania siebie innym i odpowiadania na ich potrzeby. Praca ramię w ramię z innymi, którzy również pragną pomagać, przynosi radość wynikającą z poczucia jedności i współpracy. To wspólne doświadczenie umacnia poczucie wspólnoty i daje poczucie, że razem można osiągnąć więcej. Służba na rzecz innych poprzez działalność charytatywną często umożliwia nawiązywanie głębokich relacji z osobami, którym się pomaga oraz z innymi wolontariuszami. Te więzi, oparte na miłości, empatii, współczuciu i wzajemnym szacunku, są źródłem radości i poczucia wspólnoty. Chrześcijańska działalność charytatywna nie tylko przynosi korzyści tym, którzy potrzebują pomocy, ale także wnosi radość i pokój do życia osób, które się angażują, zgodnie z zasadą, że: „Więcej szczęścia jest w dawaniu, aniżeli w braniu” (Dz 20,35). Pomoc drugiemu człowiekowi zbliża do innych i umacnia więzi społeczne. Uczy także wychodzenia poza siebie i swoje potrzeby. To proces, który prowadzi do duchowego wzrostu i rozwoju osobistego. Skupiając się na potrzebach innych, człowiek odkrywa radość z życia, które jest mniej skoncentrowane na nim samym, a bardziej na służbie innym. Ta zmiana perspektywy otwiera go na głębsze i pełniejsze życie. Pomoc udzielana potrzebującym pozwala człowiekowi uświadomić sobie, jak wiele sam otrzymał od życia. To doświadczenie budzi w nim wdzięczność i radość z tego, co ma. Jednocześnie, działalność charytatywna otwiera jego serce i umysł na nowe spojrzenie na świat, pełne empatii, zrozumienia i współczucia. Zaangażowanie w działalność charytatywną pozwala doświadczyć radości płynącej z dawania. Ofiarowując swój czas, energię czy zasoby innym, doświadczają radości, która nie jest związana z materialnymi korzyściami, ale z wewnętrznym poczuciem spełnienia. Udzielanie pomocy innym daje również poczucie głębszego sensu życia. Człowiek odkrywa, że może przyczynić się do zmiany na lepsze w życiu drugiej osoby. Świadomość, że działania te przynoszą realną

²³ Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie spotkania z pracownikami charytatywnymi*, Ułan Bator, 4 września 2023 r.

²⁴ MKT, *Synodalność...*, dz. cyt., 43; por. A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego...*, dz. cyt., s. 27.

²⁵ Por. M. Ostrowski, *Kościół wspólnotą radości i niosącą radość...*, dz. cyt., s. 200.

pomoc, wypełnia serce radością i poczuciem, że życie ma większy cel, zgodny z Bożym planem miłości wobec innych. Zaangażowanie w działalność charytatywną jest również formą naśladowania Jezusa Chrystusa, który troszczył się o najsłabszych – ubogich, chorych czy potrzebujących. Świadomość, że działa się na wzór Chrystusa, przynosi głęboką duchową satysfakcję. Ta radość płynie z realizowania chrześcijańskiego powołania do miłości bliźniego. Zaangażowanie w pomoc potrzebującym sprawia, że wierny staje się narzędziem Bożej miłości i miłosierdzia wobec innych. Świadomość, że Bóg działa przez człowieka, by pomagać bliźnim, przynosi głęboką radość i pokój²⁶. Jest to radość, która płynie z uczestnictwa w misji Kościoła i budowania Królestwa Bożego na ziemi. Widząc, że jego pomoc przynosi konkretne efekty – że ktoś odzyskał nadzieję, poprawiła się jego sytuacja życiowa lub doznał ulgi w cierpieniu – człowiek doświadcza głębokiej radości. Ta radość wynika z faktu, iż jego trud nie jest daremny i że jego służba ma realny, pozytywny wpływ na życie innych ludzi. Tak więc zaangażowanie w wolontariat i działalność charytatywną nie tylko przemienia życie osób potrzebujących, ale także głęboko wzbogaca życie tych, którzy się angażują. Radość, która z tego płynie, jest trwała i oparta na miłości, współczuciu oraz wspólnym doświadczeniu dobra.

Podejmowanie wspólnych inicjatyw w Kościele nie tylko pomaga realizować misję służenia innym, ale także wzmacnia więzi między wiernymi, budując silniejszą i bardziej zjednoczoną wspólnotę. W tym dziele wierni mogą angażować się różnorodne projekty i wydarzenia. Jedną z najczęstszych form umacniania wspólnoty Kościoła są parafialne akcje charytatywne, najczęściej w ramach parafialnej instytucji Caritas. Organizowanie pomocy dla potrzebujących, takie jak: zbiórki żywności, odzieży czy środków finansowych, to doskonała okazja do współpracy w parafii. Wspólne przygotowywanie paczek dla ubogich, wsparcie lokalnych organizacji charytatywnych czy pomoc bezdomnym sprawia, że wierni jednoczą się wokół wspólnego celu. Działalność charytatywna to nie tylko pomoc materialna, ale również wsparcie duchowe. Doskonałą okazją do tego są wspólne odwiedziny chorych, osób starszych czy samotnych, które zbliżają wiernych do siebie. Wspólnota, która troszczy się o swoich najbardziej potrzebujących członków, staje się silniejsza i bardziej zjednoczona wokół Ewangelii. Działania te wzmacniają solidarność i poczucie odpowiedzialności za bliźnich. W ramach umacniania wspólnoty Kościoła tworzone są grupy wolontariuszy, którzy pomagają w organizacji życia parafialnego, takich jak: przygotowanie liturgii, porządkowanie kościoła, organizowanie świątecznych dekoracji czy pomaganie w biurze parafialnym. Sprawia to, że wspólnota czuje się bardziej zaangażowana i zjednoczona wokół codziennego życia Kościoła. Wzmocnienie wspólnoty Kościoła dokonuje się poprzez wspólne przygotowania do świąt liturgicznych. Zaangażowanie to buduje poczucie wspólnego celu i jedności. Wspólna praca przy dekoracjach, organizacja wydarzeń, próby chóru czy przygotowywanie liturgii to czas, który zbliża ludzi do siebie. Wspólnotę Kościoła umacniają również organizowane w parafiach spotkania o charakterze modlitewno-formacyjno-edukacyjnym. Dużą wartość mają w tym względzie grupy modlitewne, takie jak: Róże Różańcowe, grupy młodzieżowe, Kręgi Biblijne, wspólnoty charyzmatyczne czy grupy adoracji. Ich formowanie to kluczowy sposób na umacnianie relacji we wspólnocie. Wspólna modlitwa, dzielenie się refleksjami i budowanie duchowego wsparcia tworzy atmosferę jedności i zrozumienia. Czasem intensywnej modlitwy, refleksji i duchowego odnowienia są rekolekcje parafialne, poprzez które wierni zbliżają się do Boga i siebie nawzajem. Rekolekcje zarówno te wiel-

²⁶ Por. tamże, s. 200-201.

kopostne, jak i adwentowe, oferują uczestnikom możliwość wspólnego doświadczania głębokich przeżyć duchowych, wzmacniając ich więzi jako wspólnoty. Pomocą dla wiernych, pozwalającą im rozwijać ich wiarę i zacieśniać więzi z innymi uczestnikami, są regularne spotkania formacyjne, katechezy dorosłych, kursy biblijne czy konferencje na temat życia duchowego. Inicjatywy te są miejscem do wymiany myśli, modlitwy i wspólnego poszukiwania odpowiedzi na pytania dotyczące wiary. Doskonałym sposobem na budowanie jedności i zacieśnianie więzi między członkami parafii jest wspólne pielgrzymowanie. Pielgrzymki zarówno te lokalne, jak i do znanych sanktuariów, stają się duchowym i społecznym doświadczeniem, gdzie wierni mogą razem modlić się, rozmawiać, a także wspierać się nawzajem. Kolejną inicjatywą, umacniającą wspólnotę Kościoła, a w szczególności jej podstawową jednostkę – rodzinę – są programy wsparcia dla rodzin i małżeństw. W tym względzie parafia może organizować kursy przygotowujące do małżeństwa, warsztaty dla rodzin, a także grupy wsparcia dla małżeństw w kryzysie. Wspólne spotkania i dzielenie się doświadczeniami wzmacniają więzi w rodzinach, a jednocześnie budują mocniejszą wspólnotę parafialną. Działania Kościoła pozwalające wzmocnić więzi pomiędzy członkami nie są jedynie związane stricte z kultem Boga, ale mogą dotyczyć również, m.in. organizacji wydarzeń kulturalnych. Festyny parafialne, koncerty, wieczory filmowe czy spotkania z okazji różnych świąt to inicjatywy, które pozwalają parafianom spotkać się w nieformalnej atmosferze, wzmacniając więzi i budując poczucie przynależności. Te wydarzenia dają okazję do wspólnego świętowania, rozmów, a także poznawania się nawzajem. Szczególną formą wzmacniania wspólnoty jest troska o wspólne dobro przejawiająca się, np. w zaangażowaniu w inicjatywy ekologiczne. Niektóre parafie organizują wspólne akcje sprzątania okolicy, sadzenia drzew lub edukacyjne warsztaty na temat ochrony środowiska, które nie tylko integrują wspólnotę, ale także uczą odpowiedzialności za świat, w którym żyjemy. Wspólna troska o dobro stworzenia umacnia poczucie współodpowiedzialności i wspólnotowego zaangażowania. Ważnym aspektem w tych wszystkich działaniach jest zachęcanie, wprowadzanie oraz angażowanie w te dzieła dzieci i młodzieży, by już od najmłodszych lat mogli odkrywać swoje miejsce i zadania we wspólnocie Kościele. Organizowanie specjalnych inicjatyw dla młodych, takich jak: katechezy, obozy wakacyjne, liturgiczna służba ołtarza, schole parafialne czy harcerstwo staje się dla nich doskonałą okazją do nawiązywania przyjaźni. Ponadto ich współpraca z osobami starszymi przyczynia się do budowania wspólnoty międzypokoleniowej. Wszystkie te inicjatywy pomagają wiernym czuć się częścią czegoś większego – wspólnoty Kościoła, która nie tylko modli się razem, ale również wspiera się nawzajem i służy innym. Kiedy wierni angażują się we wspólne działania, ich relacje się pogłębiają, a wspólnota staje się silniejsza, bardziej zjednoczona i pełna radości.

4. Przewycięzanie trudności we wspólnocie Kościoła

W trudnych chwilach życia wspólnota Kościoła może okazać się dla swoich członków ogromnym wsparciem duchowym, emocjonalnym i praktycznym. Kościół, jako duchowa rodzina, otacza ich troską i pomocą, szczególnie wtedy, gdy przeżywają oni kryzys, cierpienie, stratę czy trudności życiowe. W związku z tym niezwykle istotne jest tu „rozwijanie «sztuki bliskości i rozeznawania», kultury spotkania i solidarności, szacunku i dialogu, inkluzji i integracji, wdzięczności i bezinteresowności”²⁷.

²⁷ A. Czaja, *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego...*, dz. cyt., s. 39.

Jednym z najbardziej naturalnych sposobów wsparcia w Kościele jest modlitwa, zwłaszcza wspólnotowa. Wierni modlą się za osoby przeżywające trudności na Mszach Świętych, podczas nabożeństw czy w grupach modlitewnych. Świadomość, że inni modlą się za współwiernych i wspierają ich duchowo, przynosi poczucie ukojenia, siły i nadziei, że Bóg odpowie i zaspokoi ich potrzeby.

W jakimkolwiek kryzysie szczególnie ważne jest poczucie, że z danym problemem człowieka nie jest sam. Z tego względu niezwykle ważne jest towarzyszenie mu w ciężkiej sytuacji przez członków wspólnoty Kościoła i oferowanie mu emocjonalnego wsparcia. Pomoc ta może przyjąć formę odwiedzin, rozmowy czy po prostu samej obecności. W trudnych chwilach towarzyszenie innym, słuchanie ich i dzielenie się swoimi myślami może dać poczucie, że człowiek nie jest pozostawiony sam sobie. Wspólnoty parafialne i sąsiedzkie często stają się duchową rodziną, która troszczy się o siebie nawzajem, odwiedzając chorych, niosąc pomoc osobom starszym czy samotnym. Mogą również, poprzez duszpasterstwo i organizowane grupy wsparcia, pomóc w przywracaniu zdrowia psychicznego i duchowego. Wiele wspólnot współpracuje z terapeutami chrześcijańskimi, którzy oferują pomoc w radzeniu sobie z lękiem, depresją czy innymi problemami emocjonalnymi. Modlitwa, wsparcie duchowe oraz psychoterapia mogą stanowić skuteczną pomoc w pokonywaniu trudnych momentów. Szczególnego wsparcia emocjonalno-psychiczno-duchowego człowiek potrzebuje w czasie żałoby. Śmierć bliskiej osoby to jeden z najtrudniejszych momentów w życiu. W tych chwilach wspólnota Kościoła może zaoferować wielowymiarowe wsparcie. Poza modlitwą za zmarłych i uczestnictwem w pogrzebie, członkowie wspólnoty towarzyszą osobom w żałobie, oferując duchowe i emocjonalne wsparcie. W wielu parafiach organizowane są Msze Święte w intencji zmarłych, a także spotkania dla osób w żałobie, które pomagają im przejść przez trudny czas straty. Szczególne zadanie do wykonania mają tu kapłani oraz grupy wsparcia. Duszpasterze są dostępni, aby oferować duchową pomoc, udzielać sakramentów, prowadzić rozmowy duszpasterskie i oferować wsparcie w chwilach kryzysu. Spowiedź, rozmowa czy błogosławieństwo mogą być ogromnym źródłem ulgi i otuchy w trudnych momentach. Wysłuchanie, modlitwa czy udzielenie sakramentu namaszczenia chorych daje poczucie, że nie jesteśmy sami. W wielu parafiach istnieją również grupy wsparcia dla osób przeżywających trudności, takie jak: żałoba, problemy małżeńskie, uzależnienia czy depresja. Udział w takich grupach pozwala spotkać osoby, które doświadczyły podobnych problemów i które mogą dzielić się swoimi doświadczeniami, radami i wsparciem. To także przestrzeń, gdzie można otwarcie rozmawiać o swoich trudnościach bez obawy o osąd. W obliczu kryzysu, kiedy człowiek może tracić wiarę, nadzieję lub sens życia, wspólnota Kościoła pomaga w przypominaniu o Bożej miłości i nadziei, która płynie z Ewangelii. Wspólne przeżywanie liturgii, słuchanie Słowa Bożego oraz obecność innych wierzących może odnowić duchową siłę i przypomnieć o tym, że Bóg nigdy nie opuszcza swoich dzieci, nawet w najtrudniejszych chwilach. Wspólnota Kościoła winna również zachęcać i zapraszać osoby będące w kryzysie do uczestnictwa w sakramentach, przede wszystkim w spowiedzi oraz do jak najczęstszego przyjmowania Komunii Świętej. Osobiste doświadczenie mocy sakramentów, szczególnie wtedy, gdy świat wydaje się pełen cierpienia, może przynieść poczucie głębokiego pokoju. Szczególną pomocą ludziom dotkniętym kryzysem, zwłaszcza zdrowotnym, jest sakrament namaszczenia chorych, który przynosi duchową siłę, pokój i uzdrowienie osobom cierpiącym na poważne choroby. Ten sakrament to nie tylko akt modlitwy o zdrowie, ale także znak, że Kościół trwa przy chorych, towarzyszy im w cierpieniu i wspiera ich w nadziei na Boże uzdrowienie.

Człowiek w swoim życiu może zmagać się nie tylko z problemami natury emocjonalno-psychiczno-duchowej, ale również ze zmartwieniami dotyczącymi sfery materialnej, zwłaszcza finansowej. Tutaj wspólnota Kościoła również winna przyjść mu z pomocą. W trudnych sytuacjach życiowych, takich jak: utrata pracy, bieda czy problemy zdrowotne, wspólnoty kościelne często organizują pomoc materialną, która może przybrać formy wsparcia w postaci żywności i odzieży, zbiórki pieniędzy, np. na leczenie, organizowania transportu do lekarza, poradnictwa w załatwieniu spraw urzędowych, pomocy w poszukiwaniu pracy czy wsparcia w codziennych obowiązkach, np. przy opiece nad dziećmi. Działania te mogą być ratunkiem dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji oraz pokazują praktyczne wsparcie i troskę o potrzebujących członków wspólnoty.

Wszystkie opisane formy wsparcia pokazują, że wspólnota Kościoła jest nie tylko miejscem modlitwy i duchowego wzrostu, ale także siecią ludzi, którzy troszczą się o siebie nawzajem, pomagając sobie przetrwać trudne momenty życia. Wsparcie wspólnoty Kościoła może dawać nadzieję, siłę i poczucie, że w najtrudniejszych chwilach nie jesteśmy sami, a z czasem doprowadzić do autentycznej radości chrześcijańskiej.

Zakończenie

Św. Jan Paweł II, głosił, że: „Człowiek jest istotą stworzoną do radości, nie do smutku”²⁸. Często można jednak usłyszeć wyrażenie: „Chrześcijaństwo prawdopodobnie najradośniejsza religia z najsmutniejszymi wyznawcami”. Dlatego niezwykle ważne jest przypominanie i uświadamianie, że chrześcijanie, są wyznawcami nie Boga przegranego, umarłego, pokonanego, lecz Boga zwycięzcy, co jest powodem do ogromnej radości. Chrześcijańska radość, będąca również konsekwencją świadomości tego, iż Bóg zawsze spełnia swoje obietnice²⁹, jak stwierdza św. Filip Neri: „Umacnia serca i pomaga wytrwać w dobru. Jest drogą do doskonałości – najkrótszą i najpewniejszą. Im więcej w nas radości, tym bliżej nam do świętości”. Dlatego „najradośniejszy święty w historii Kościoła” słusznie zauważa: „Szczęśliwi młodzi, którzy mają czas, by czynić dobro. Dobro i radość są najlepszą drogą do świętości”. A bł. Jordan z Saksonii zachęca: „Najdrożsi, śmieJCie się, ile możecie (...). Zaprawdę powinniście się śmiać i radować, bo wyszliście z diabelskiego więzienia i skruszone zostały kajdany, w których diabeł przez wiele lat trzymał was na uwłęzi. ŚmieJCie się więc, najdrożsi, śmieJCie się”. Ważne jest przy tym, żeby nie tylko się śmiać, ale prawdziwie radować³⁰. Chodzi więc o „prawdziwą radość, wypełniającą ludzkie serce, a nie o radość powierzchowną i przemijającą, jaką często jest radość tego świata”³¹. Papież Benedykt XVI stwierdza, że prawdziwa radość „jest darem, rodzi się ze spotkania z żywą osobą Jezusa, z dania Mu miejsca w nas, z przyjęcia Ducha Świętego, który prowadzi nas w życie”³². Dlatego św. Paweł woła: „Radujcie się zawsze w Panu!” (Flp 4,4).

²⁸ Jan Paweł II, „*Źródło prawdziwej radości*”..., dz. cyt.

²⁹ Por. M. Świtalska, *Chrześcijańska radość*..., dz. cyt., s. 508.

³⁰ Por. Franciszek, „*Radość chrześcijańska*”. *Homilia wygłoszona w czasie Mszy Świętej w Domu św. Marty*, Watykan, 28 maja 2018 r.

³¹ Jan Paweł II, „*Źródło prawdziwej radości*”..., dz. cyt.

³² Benedykt XVI, „*Chrystus przychodzi jako prawdziwa światłość świata*”. *Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański*”, Watykan, 11 grudnia 2011 r.

Bibliografia

- „Biblia Tysiąclecia” – *Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu*, Poznań 2003.
- Benedykt XVI, „*Radujcie się zawsze w Panu!*» (Flp 4, 4)”. *Orędzie na XXVII Światowy Dzień Młodzieży*, Watykan, 15 marca 2012 r.
- Benedykt XVI, „*Chrystus przychodzi jako prawdziwa światłość świata*”. *Rozważanie przed modlitwą „Anioł Pański”*, Watykan, 11 grudnia 2011 r.
- Benedykt XVI, *Deus caritas est*, Watykan, 25 grudnia 2005 r.
- Czaja A., *Kościół jako wspólnota Ludu Bożego w drodze, otwarta i służebna. Współuczestnictwo w Chrystusie: dar i zadanie*, w: „*Uczestniczę we wspólnocie Kościoła*». Program duszpasterski Kościoła w Polsce na rok 2023/2024”. *Zeszyt teologicznopastoralny*, Komisja Duszpasterstwa Konferencji Episkopatu Polski, Opole 2023.
- Franciszek, „*Radość chrześcijańska*”. *Homilia wygłoszona w czasie Mszy Świętej w Domu św. Marty*, Watykan, 28 maja 2018 r.
- Franciszek, *Evangelii gaudium*, Watykan, 24 listopada 2013 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Anioł Pański”*, Watykan, 27 sierpnia 2017 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie modlitwy „Regina Caeli”*, Watykan, 16 kwietnia 2023 r.
- Franciszek, *Przemówienie wygłoszone w czasie spotkania z pracownikami charytatywnymi*, Ułan Bator, 4 września 2023 r.
- Jan Paweł II, „*Źródło prawdziwej radości*”. *Katecheza wygłoszona w czasie audyencji generalnej*, Watykan, 19 czerwca 1991 r.
- Jan Paweł II, *Novo millennio ineunte*, Watykan, 6 stycznia 2001 r.
- Katechizm Kościoła Katolickiego*, Poznań 1994.
- Międzynarodowa Komisja Teologiczna, *Synodalność w życiu i misji Kościoła*, Watykan 2021.
- Młodzież Dekanatu Kraków Borek Fałęcki Archidiecezji Krakowskiej (oprac.), *Wspólnota – jakie powinna mieć znaczenie?*, <https://misericors.org/log-in-love-2018-wspolnota-jakie-powinna-miec-znaczenie/>, dostęp online: 14.10.2024.
- Ostrowski M., *Kościół wspólną radości i niosącą radość*, „*Warszawskie Studia Pastoralne*”, 3(2006)
- Papieska Rada „*Iustitia et Pax*”, *Kompendium nauki społecznej Kościoła*, Kielce 2005.
- Sobór Watykański II, *Gaudium et spes*, Watykan, 7 grudnia 1965 r.
- Świtalska M., *Chrześcijańska radość we współczesnym świecie*, „*Studia Elckie*”, 21(2019), nr 4.

Wspólnota pomaga doświadczać radości z bycia w Kościele**Streszczenie**

Człowiek rozwija się we wspólnocie rodzinnej, a następnie koleżeńskiej, szkolnej i społecznej. We wszystkich etapach swego wzrostu wspólnota jest miejscem, gdzie uczy się miłować i świadomie przeżywać swoje życie, odnajdując jego sens i cel. Pełni ona również ważną rolę we wspieraniu go w kryzysowych dla niego sytuacjach. Szczególną wspólnotą dla chrześcijan jest wspólnota Kościoła, czyli grupa ludzi, którzy gromadzą się wokół wspólnej wiary, wartości i tradycji chrześcijańskich, zazwyczaj w obrębie danej parafii lub lokalnej wspólnoty wiernych. Opiera się ona na relacjach duchowych i społecznych, które łączą jej członków, bazując na: wierze w Boga Trójjedynego, trwaniu w nauczaniu Magisterium Kościoła, wspólnej modlitwie, głoszeniu Dobrej Nowiny sprawowaniu sakramentów oraz wzajemnej trosce i pomocy. Chrześcijanie są wyznawcami Chrystusa zwycięzcy śmierci. Boga, który zawsze spełnia swoje obietnice. Jego obecność wśród wyznawców oraz Jego miłość wobec całego stworzenia winny nieustannie radować serce chrześcijanina. Z kolei radość ta, będąca owocem Ducha Świętego (por. Ga 5,22), powinna przełożyć się na chęć zaangażowania się w działania na rzecz wspólnoty Kościoła oraz dobra jej członków, które w konsekwencji znacząco wpłyną na umocnienie między nimi więzi.

Słowa klucze: wspólnota, parafia, Kościół, radość, działalność charytatywna